

FFOs vedtekter

Vedtatt på FFOs Kongress
24. november 2013

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon

FFOs skriftserie: 02/14 FFOs vedtekter
ISSN: 0801-8065
Trykk: Allkopi 2014
Opplag: 300

INNHOOLD:

§ 1 - Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon	6
§ 2 - Medlemskap	7
§ 3 - FFOs struktur	9
§ 4 - FFOs beslutningsregler	10
§ 5 - FFOs Kongress og FFOs årsmøte i fylker og kommuner	13
§ 6 - Ekstraordinær Kongress og ekstraordinært årsmøte	17
§ 7 – FFOs valgkomité	18
§ 8 - FFOs Representantskap og FFOs ledermøte i fylker og kommuner	20
§ 9 - FFOs Hovedstyre og styret i fylkes- og kommune-FFO	23
§ 10 - FFOs sekretariat	27
§ 11 – FFOs fylkesledd – Fylkes-FFO	28
§ 12 - FFOs lokale ledd – Kommune-FFO	30
§ 13 - Unge funksjonshemmede	32
§ 14 - FFOs kontingent	33
§ 15 - Utmelding	34
§ 16 - Suspensjon og opphevelse av medlemskap	35
§ 17 – Sanksjoner for FFO i fylker og kommuner	37
§ 18 - Habilitetsregler	39
§ 19 - Oppløsning	40
§ 20 - Uenighet/tvist om forståelsen av FFOs vedtekter	41
§ 21 - Ikrafttreden	42
Vedlegg:	
Forretningsorden for FFO	43
Valgreglement for valg i FFO	45
Retningslinjer for behandling av medlemskap i FFO	48

Forord

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, FFO, er et samarbeidsorgan av funksjonshemmedes organisasjoner i Norge. FFOs første vedtekter ble vedtatt ved stiftelsen 21. september 1950. Opp gjennom årene er det gjort større og mindre endringer av vedtektene i tråd med utviklingen av organisasjonen.

Det er FFOs Kongress som beslutter vedtekter for alle 3 nivåer i FFO. På ekstraordinær Kongress i 2010 ble det gjort vesentlige endringer i vedtektene i den hensikt at vedtektene skal bidra til å styrke det interessepolitiske arbeidet i FFO. Samtidig ble vedtekten for FFO nasjonalt og for fylkes- og kommune-FFO samlet i felles vedtekt.

I de tre årene som har gått er det gjort erfaringer som er grunnlaget for den vedtekten du nå holder i hånden. Denne versjonen av FFOs vedtekt ble vedtatt på FFOs Kongress 23 – 24. november 2013.

Oslo, 20. januar 2014

Liv Arum
Generalsekretær

§ 1 *Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon*

1. Hva er FFO?

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) er en paraplyorganisasjon for organisasjoner av mennesker med funksjonshemning og kronisk sykdom og deres pårørende. FFO er partipolitisk uavhengig.

2. Mål

FFOs overordnede mål er samfunnsmessig likestilling og deltakelse for mennesker med funksjonshemning og kronisk sykdom og deres pårørende. FFO motarbeider alle former for diskriminering av mennesker med funksjonshemning og krever anerkjennelse av alle menneskers likeverd, lik rett og like muligheter. Likestilling og deltakelse innebærer at funksjonshemmedes organisasjoner gis medbestemmelse og anerkjennelse som funksjonshemmedes representanter.

3. FFOs virksomhetside

FFO skal gjennom sin virksomhet skape samarbeid, særlig i politiske saker, mellom funksjonshemmedes organisasjoner i samfunnet både nasjonalt og lokalt.

FFO skal bidra til å bygge kompetanse gjennom opplæring, utveksling av informasjon og debatt medlemsorganisasjonene imellom.

I saker som er felles for funksjonshemmedes organisasjoner arbeider FFO med interessepolitisk påvirkning gjennom

- å dokumentere samfunnsmessige forhold av betydning for mennesker med funksjonshemning og kronisk sykdom og deres pårørende
- å spre opplysning om situasjonen i samfunnet for mennesker med funksjonshemning og kronisk sykdom og deres pårørende å ha kontakt med politiske og administrative myndigheter på relevant nivå

4. Definisjon av funksjonshemning

FFO forstår funksjonshemning som en konflikt mellom individets forutsetninger og samfunnets krav.

Samfunnets vilje til å kompensere og redusere følgene av funksjonshemning er avgjørende for individets livskvalitet. Overordnet er viljen til lovfesting av individets rettigheter, tilrettelegging av sosiale og fysiske miljø samt rettferdig sosial og økonomisk fordeling i samfunnet.

§ 2 - Medlemskap

1. Medlemskap

Organisasjoner av mennesker med funksjonshemning og kronisk sykdom og deres pårørende som har behov for bistand til å ivareta egne interesser, kan bli medlem av fellesorganisasjonen.

2. Gjennomgående medlemskap

FFO har krav til gjennomgående medlemskap. Dette innebærer at FFOs medlemsorganisasjoner er medlem av fylkes- og kommune-FFO overalt der de har organisasjonsledd.

Organisasjoner som ikke har egne lokalledd kan oppnevne kontaktperson(er) som skal representere organisasjonen i fylkes-/kommune-FFO. Medlemsorganisasjonene er forpliktet til å legge forholdene til rette for et lokalt samarbeid.

Vedtak om inn- og utmelding skjer i organisasjonenes nasjonale ledd.

Landsdekkende organisasjoner som ikke er medlem, eller som har meldt seg ut av FFO nasjonalt, har ikke adgang til å være medlem i fylkes- eller kommune-FFO. Organisasjoner som ikke er landsdekkende, har adgang til å søke medlemskap lokalt i fylkes- eller kommune-FFO. Slike søknader avgjøres av FFOs Hovedstyre etter innstilling fra styret i fylkes- eller kommune-FFO.

3. Søknad om medlemskap

Ved søknad om medlemskap skal det vurderes om det allerede finnes et organisasjonstilbud i FFO for gruppen som søkerorganisasjonen representerer. Det skal føres forhandlinger/drøftinger mellom søkerorganisasjonen og aktuell(e) medlemsorganisasjoner i FFO.

Søknader om medlemskap skal vurderes opp mot gjeldende retningslinjer for behandling av søknader om medlemskap i FFO vedtatt av FFOs Representantskap. Alle søknader legges frem for FFOs Hovedstyre med en redegjørelse for hvordan organisasjonen tilfredsstiller kravene til medlemskap. Søknader om medlemskap avgjøres av FFOs Representantskap etter innstilling fra FFOs Hovedstyre.

4. Krav til medlemskap

For å kunne oppnå medlemskap i FFO

- a) må organisasjonen organisere mennesker med funksjonshemning, kronisk sykdom og deres pårørende,
- b) må organisasjonen sikre mennesker med funksjonshemning og kronisk sykdom og deres pårørende avgjørende innflytelse i organisasjonen,
- c) må organisasjonen bygge på individuelt medlemskap, og alle mennesker med funksjonshemning og kronisk sykdom og deres pårørende må kunne bli medlem,
- d) må organisasjonen være demokratisk,
- e) må organisasjonen være åpen for medlemmer fra hele landet,
- f) må organisasjonen være en interesseorganisasjon som arbeider for å fremme medlemmenes interesser,
- g) må organisasjonen ha målsetting om samfunnsmessig likestilling og deltakelse for organisasjonens medlemmer, og være interessert i samfunnspolitisk arbeid,
- h) må organisasjonen delta i FFOs organer, holde FFO underrettet om organisasjonens syn på samfunnspolitiske spørsmål, spre informasjon om FFOs arbeid til egne medlemmer og organisasjonsledd og til å delta aktivt i fylkes- og kommune-FFO, der organisasjonen har egne organisasjonsledd.
- i) må organisasjonen anerkjenne FFOs verdigrunnlag og arbeide for gjennomslag av FFOs gjeldende politikk

Retningslinjer for behandling av medlemskap fremgår av vedlegg 3.

§ 3 - FFOs struktur

FFO består av 3 nivåer: nasjonalt, fylkesnivå og kommunenivå.

1. FFO nasjonalt

FFO nasjonalt sine besluttende organer er:

- FFOs Kongress
- FFOs Representantskap
- FFOs Hovedstyre

2. FFO i fylker - og kommuner

Fylkes- og kommune-FFOs besluttende organer er:

- FFOs årsmøtet
- FFOs ledermøtet
- FFOs styre

3. FFOs navn og logo

- a) Fellesorganisasjonens offisielle navn er "Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon", som forkortes FFO. Fellesorganisasjonens samiske navn er Doaibmavádjegiid Oktasašsearvi. Fellesorganisasjonens engelske navn er "The Norwegian Federation of Organisations of Disabled People". Forkortelsen FFO brukes også på engelsk.

FFOs fylkesledd - fylkes-FFO - skal betegnes 'FFO xxx (fylkesnavn)'. FFOs lokale ledd – kommune-FFO/bydels-FFO - skal betegnes 'FFO yyy (kommunenavn)' eller FFO yyy (bydelsnavn)

- b) FFOs navn og logo er beskyttet og kan bare benyttes av organisasjonens vedtektsfestede ledd og i henhold til de til enhver tid gjeldende retningslinjer vedtatt i FFOs Hovedstyre.

Brudd på retningslinjene for bruk av FFOs navn og logo behandles av FFOs Hovedstyre.

§ 4 - FFOs beslutningsregler

A) FFO nasjonalt

1. Beslutningsdyktighet

FFOs Kongress og Representantskap er beslutningsdyktige når de tilstedeværende medlemsorganisasjoner representerer mer enn halvparten av det totale antall stemmer i FFO.

FFOs Hovedstyre er beslutningsdyktig når minst halvparten av hovedstyrets medlemmer er til stede. Tilstede blant disse må FFOs leder eller nestleder være.

2. Stemmerett

- a) I FFOs Kongress og FFOs Representantskap har bare medlemsorganisasjonene stemmerett. I møter i FFOs Hovedstyre har medlemmene 1 - én - stemme hver.
- b) Ingen kan møte med fullmakter fra andre organisasjoner
- c) Et hovedstyremedlem kan ikke være representant for egen organisasjon i FFOs Kongress og FFOs Representantskap.

3. Beregning av stemmetall

- a) Medlemsorganisasjonens stemmer i FFOs Kongress og Representantskapet fastsettes ut fra medlemstall for organisasjonene nasjonalt:

Stemmegruppe 1:	0 - 999 medlemmer	1 stemme
Stemmegruppe 2:	1.000 - 2.499 medlemmer:	2 stemmer
Stemmegruppe 3:	2.500 - 4.999 medlemmer	3 stemmer
Stemmegruppe 4:	5.000 - 9.999 medlemmer:	5 stemmer
Stemmegruppe 5:	10.000 - 19.999 medlemmer:	7 stemmer
Stemmegruppe 6:	20.000 -	9 stemmer

- b) Medlemsorganisasjonenes stemmer avgis enhetlig. Splitting av stemmer er ikke tillatt.

4. Vedtak

4.1. FFOs Hovedstyre

Styrets vedtak er gyldig når mer enn halvparten av de tilstedeværende har stemt for forslaget.

4.2. FFOs Kongress og Representantskap

- a) Vedtak er gyldig når forslaget har fått tilslutning fra mer enn halvparten av de tilstedeværende stemmene.
- b) Vedtak om opphevelse av medlemskap for en medlemsorganisasjon er gyldig når 2/3 av de tilstedeværende stemmene i FFOs Representantskap støtter forslaget.
- c) Vedtak om vedtektsendringer er gyldig når 2/3 av de tilstedeværende stemmene i FFOs Kongress støtter forslaget.
- d) Vedtak om oppløsning er gyldig når 3/4 av FFOs totale antall medlemsorganisasjoner i FFOs Kongress har stemt for det.
- e) Vedtak i FFO kan ikke binde den enkelte medlemsorganisasjons handlefrihet.

B) FFO i fylker og kommuner

1. Beslutningsdyktighet

FFOs årsmøte og ledermøte i fylkes- og kommuner er beslutningsdyktige uansett hvor mange av medlemsorganisasjonene som er til stede, så sant møtet er lovlig innkalt.

Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av styrets medlemmer er til stede. Tilstede blant disse må leder eller nestleder være.

2. Stemmerett

- a) I FFOs årsmøte og ledermøte har bare organisasjonene stemmerett. I møter i styret har alle 1 – én – stemme hver.
- b) Ingen kan møte med fullmakter fra andre organisasjoner

- c) Et styremedlem i fylkes- og kommune-FFO kan ikke være representant for egen organisasjon i årsmøter og ledermøter på fylkes- og kommunenivå.

3. Beregning av stemmetall

- a) For fylkes-FFO deles organisasjonene inn i 3 stemmegrupper med bakgrunn i medlemstall for organisasjonene nasjonalt:

Stemmegruppe 1 og 2:	1 stemme
Stemmegruppe 3 og 4:	2 stemmer
Stemmegruppe 5 og 6:	3 stemmer

- b) For kommune-FFO har hver organisasjon én stemme
- c) Medlemsorganisasjonenes stemmer avgis enhetlig. Splitting av stemmer er ikke tillatt.

4. Vedtak

4.1. Styret i fylkes- og kommune-FFO

Styrets vedtak er gyldig når mer enn halvparten av de tilstedeværende har stemt for forslaget.

4.2 Årsmøte og ledermøte i fylkes- og kommune-FFO

- a) Vedtak er gyldig når forslaget har fått tilslutning fra mer enn halvparten av de tilstedeværende stemmene.
- b) Vedtak i FFO kan ikke binde den enkelte medlemsorganisasjons handlefrihet.

§ 5 - FFOs Kongress og FFOs årsmøte i fylker og kommuner

A) FFO nasjonalt

1. Myndighet

Kongressen er FFOs høyeste myndighet. Kongressens oppgave er å trekke opp linjene for virksomheten, kontrollere resultatene og velge FFOs Hovedstyre.

2. Møterett

I FFOs Kongress har medlemsorganisasjonene, anledning til å møte med 2 - to ledere (valgte eller ansatte), eller de representanter organisasjonene oppnevner.

Unge Funksjonshemmede og Studieforbundet Funkis kan møte med én observatør med talerett men uten forslags- og stemmerett.

Fylkes-FFO har anledning til å møte på FFOs Kongress med leder eller nestleder. Disse har talerett i alle saker og forslagsrett i alle saker med unntak av valg. Representantene har ikke stemmerett.

3. Innkalling

FFOs Kongress holdes hvert annet år innen utgangen av november måned. Hovedstyret innkaller FFOs Kongress med minst 6 - seks - måneders skriftlig varsel til medlemsorganisasjonene. Med innkallingen skal følge foreløpig sakliste med melding om forslagsfrister.

Medlemsorganisasjoner som ønsker saker behandlet på kongressen, må sende sakene til hovedstyret minst 4 - fire måneder før kongressen. Endelig sakliste og sakspapirer skal sendes medlemsorganisasjonene og fylkes-FFO minst 2 – to – måneder før kongressen.

4. Saksliste for FFOs Kongress

Kongressens saksliste skal omfatte følgende:

- a) Konstituering
  - Godkjenning av beslutningsdyktighet
  - Godkjenning av innkallingen
  - Godkjenning av sakslisten
  - Valg av møtefunksjonærer:
    - møteledere
    - sekretærer
    - protokollunderskrivere
    - tellekorps og
    - andre.
  - Godkjenning av forretningsorden
  - Godkjenning av valgreglement
- b) FFOs vedtekter
- c) FFOs program
- d) Saker fra medlemsorganisasjonene, hovedstyret og fylkes-FFO
- e) Kontingent for de to kommende kalenderårene
- f) Valg av hovedstyre
  - leder
  - 1. nestleder
  - 2. nestleder
  - 9 styremedlemmer
- g) Valg av revisor
- h) Valg av valgkomité
  - leder
  - 2 medlemmer
  - 1 varamedlem

B) FFO i fylker og kommuner

1. Myndighet

Årsmøtet er FFOs høyeste myndighet. Årsmøtets oppgave er å trekke opp linjene for virksomheten, kontrollere resultatene og velge et styre i fylkes- og kommune-FFO

2. Møterett

I årsmøtet har medlemsorganisasjonene rett til å møte med 2 representanter.

Studieforbundet Funkis kan møte med én observatør med talerett men uten forslags- og stemmerett.

Kommune-FFO har anledning til å møte på fylkes-FFOs årsmøte med leder eller nestleder. Disse har talerett i alle saker og forslagsrett i alle saker med unntak av valg. Representantene har ikke stemmerett.

3. Innkalling

Årsmøtet i FFO holdes hvert år innen 15. juni.

Styret innkaller til årsmøtet senest 2 måneder før møtet skal holdes. Innkallingen skal være skriftlig. Med innkallingen skal følge foreløpig saksliste med melding om forslagsfrister. Medlemsorganisasjoner som ønsker saker behandlet på årsmøtet, må sende sakene til styret minst 1 - en - måned før årsmøtet. Styret skal sende ut fullstendig saksliste med alle innkomne saker og saker som styret legger frem, senest 14 dager før årsmøtet.

4. Saksliste for årsmøte i fylkes- og kommune-FFO

Årsmøtets saksliste skal omfatte følgende:

- a) Konstituering
  - Godkjenning av beslutningsdyktighet
  - Godkjenning av innkallingen
  - Godkjenning av sakslisten
  - Valg av møtefunksjonærer:
    - møteledere
    - sekretærer
    - protokollunderskrivere
    - tellekorps og
    - andre
- b) Godkjenning av fylkes/kommune-FFOs årsberetning for siste kalenderår
- c) Godkjenning av fylkes/kommune-FFOs årsregnskap med revisors beretning for siste kalenderår
- d) Godkjenning av rapport og regnskap for samarbeidet mellom FFO i fylkene
- e) Godkjenning av arbeidsprogram for kommende periode
- f) Godkjenne budsjett for inneværende år, inkludert fastsettingen av eventuelt honorar og godtgjørelser til FFOs tillitsvalgte
- g) Saker fra medlemsorganisasjonene og styret
- h) Kontingent for neste kalenderår (gjelder bare fylkes-FFO)
- i) Valg av styre
  - leder
  - nestleder
  - sekretær (dersom FFO ikke har eget sekretariat)
  - økonomiansvarlig
  - styremedlemmer
  - 2-4 varamedlemmer

Leder velges for 1 år. Styremedlemmer velges for 2 år slik at halvparten er på valg hvert år. Varamedlemmer velges for 1 år.
- j) Valg av revisor
- k) Valg av valgkomité
  - leder
  - 2 medlemmer
  - 1 varamedlem

Leder velges for 1 år. Medlemmer velges for 2 år slik at den ene står på valg hvert år. Varamedlem velges for 1 år.

Styret i fylkes-FFO skal bestå av minimum 5 medlemmer. Kommune-FFO kan redusere styret ned til 3 personer, leder og 2 styremedlemmer.

§ 6 - Ekstraordinær Kongress og ekstraordinært årsmøte

A) FFO nasjonalt

Ekstraordinær Kongress skal innkalles når FFOs Hovedstyre eller 1/3 av FFOs medlemsorganisasjoner krever det.

Ekstraordinær Kongress innkalles med minst 1 - én - måneds skriftlig varsel til medlemsorganisasjonene. Med innkallingen skal følge saksliste.

Ekstraordinær Kongress kan bare behandle de saker som meldes i møteinnkallingen.

B) FFO i fylker og kommuner

Årsmøte skal innkalles når styret eller 1/3 av FFOs medlemsorganisasjoner krever det.

Ekstraordinært årsmøte innkalles med minst 1 - én - måneds skriftlig varsel til medlemsorganisasjonene. Med innkallingen skal følge saksliste.

Ekstraordinært årsmøte kan bare behandle de saker som meldes i møteinnkallingen.

§ 7 – FFOs valgkomité

A) FFO nasjonalt

1. Valgkomitéens saksbehandling

FFOs valgkomité innstiller overfor FFOs Kongress på kandidater til FFOs Hovedstyre og valgkomité. Valgkomitéen varsler medlemsorganisasjonene minst 6 - seks - måneder før kongressen om de forestående valgene. Med varslet skal følge oversikt over verv og tillitsvalgte som står på valg, samt frister for innsending av forslag på kandidater.

Valgkomitéens innstilling skal sendes medlemsorganisasjonene minst 3 - tre - uker før FFOs Kongress.

Valgkomitéen skal legge vekt på å få frem kandidater som er ledende i egne organisasjoner og som speiler bredden i FFOs medlemsorganisasjoner. Det forutsettes at kandidaten er godkjent og har tillit fra sin egen organisasjon. Innstillingen må ha en god balanse mellom kvinner og menn, og komitéen må forsikre seg om at alle kandidater er innforstått med ansvaret de påtar seg.

Valgkomiteen skal fremme forslag som sikrer nødvendig kontinuitet.

Ingen person kan uten opphold ha ulike tillitsverv i FFO nasjonalt i mer enn 10 år.

2. Valg

Valgkomitéen legger frem sin innstilling med forslag på kandidater. Møteleder eller dirigent leder valgene.

3. Valgregler

FFOs Kongress vedtar valgreglement.

Detaljert valgreglement fremgår av vedlegg 2.

B) FFO i fylker og kommuner

1. Valgkomitéens saksbehandling

Valgkomitéen innstiller overfor FFOs årsmøte på kandidater til styre og valgkomite. Valgkomitéen varslers medlemsorganisasjonene minst 2 måneder før årsmøtet om de forestående valgene. Med varslet skal følge oversikt over verv og tillitsvalgte som står på valg, samt frister for innsending av forslag på kandidater.

Valgkomitéens innstilling skal sendes medlemsorganisasjonene minst 2 - to - uker før årsmøtet.

Valgkomitéen skal legge vekt på å få frem kandidater som er ledende i egne organisasjoner og som speiler bredden i FFOs medlemsorganisasjoner. Det forutsettes at kandidaten er godkjent og har tillit fra sin egen organisasjon. Innstillingen må ha en god balanse mellom kvinner og menn, og komitéen må forsikre seg om at alle kandidater er innforstått med ansvaret de påtar seg.

Valgkomiteen skal fremme forslag som sikrer nødvendig kontinuitet.

For fylkes-FFO må kandidater som blir foreslått og valgt, være bosatt i fylket. Ved interkommunale FFO bør styret ha representanter fra de respektive kommunene.

Ingen person kan uten opphold ha ulike tillitsverv i FFO i fylke i mer enn 10 år, og i FFO kommune i mer enn 10 år.

2. Valg

Valgkomitéen legger frem sin innstilling med forslag på kandidater. Møteleder eller dirigent leder valgene.

3. Valgregler

FFOs valgreglement, vedtatt av FFOs Kongress, gjelder også for fylker og kommuner.

Detaljert valgreglement fremgår av vedlegg 2.

§ 8 - FFOs Representantskap og FFOs ledermøte i fylker og kommuner

A) FFO nasjonalt

1. Myndighet

FFOs Representantskap er FFOs høyeste myndighet mellom møtene i FFOs Kongress. Representantskapets oppgave er å utvikle grunnlaget for og føre tilsyn med virksomheten, og styrke kontakten medlemsorganisasjonene imellom og mellom organisasjonene og hovedstyret.

2. Møterett

I FFOs Representantskap har medlemsorganisasjonene anledning til å møte med 2 - to ledere (valgte eller ansatte), eller de representanter organisasjonene oppnevner.

Unge Funksjonshemmede og Studieforbundet Funkis kan møte med én observatør med talerett men uten forslags- og stemmerett.

Fylkes-FFO har anledning til å møte på FFOs Representantskap med leder eller nestleder. Disse har talerett i alle saker og forslagsrett i alle saker med unntak av valg. Representantene har ikke stemmerett.

3. Innkalling

Hovedstyret innkaller FFOs Representantskap en gang pr år med 2 - to - måneders skriftlig varsel. Saksliste skal følge innkallingen. Saker som ikke står på sakslisten, kan ikke behandles dersom mer enn halvparten av de tilstedeværende medlemsorganisasjonene motsetter seg dette. FFOs Representantskap skal innkalles når minst 1/3 av organisasjonene krever det.

4. Hovedansvarsområder for FFOs Representantskap

Representantskapet skal behandle:

- a. Politiske og organisatoriske saker av felles interesse
- b. Hovedstyrets årsberetning
- c. Hovedstyrets årsregnskap
- d. FFOs rammebudsjett for kommende år, inkludert fastsettingen av honorar og godtgjørelser til FFOs Hovedstyre
- e. Søknader om medlemskap i FFO

5. Ekstraordinært møte i FFOs Representantskap

Ekstraordinært møte i FFOs Representantskap innkalles når FFOs Hovedstyre eller 1/3 av FFOs medlemsorganisasjoner krever det.

Ekstraordinært møte i FFOs Representantskap innkalles med minst 14 - fjorten - dagers skriftlig varsel til medlemsorganisasjonene. Med innkallingen skal følge saksliste.

Ekstraordinært møte i FFOs Representantskap kan bare behandle de saker som meldes i møteinnkallingen.

B) FFO i fylker og kommuner

1. Myndighet

FFOs ledermøte er høyeste myndighet mellom årsmøtene, og gjennomføres ved behov. Ledermøtets oppgave er å utvikle grunnlaget for og føre tilsyn med virksomheten, og styrke kontakten medlemsorganisasjonene imellom og mellom organisasjonene og styret.

2. Møterett

I ledermøtet har medlemsorganisasjonene rett til å møte med 2 representanter.

Studieforbundet Funkis kan møte med én observatør med talerett men uten forslags- og stemmerett.

Kommune-FFO har anledning til å møte på fylkes-FFOs ledermøte med leder eller nestleder. Disse har talerett i alle saker og forslagsrett i alle saker med unntak av valg. Representantene har ikke stemmerett

3. Innkalling

Styret innkaller til FFOs ledermøte ved behov med minst 1 - en - måneds skriftlig varsel. Sakslista skal følge innkallingen. Saker som ikke står på sakslisten, kan ikke behandles dersom mer enn halvparten av de tilstedeværende medlemsorganisasjoner motsetter seg dette.

Ledermøte skal innkalles når minst 1/3 av organisasjonene i fylkes- eller kommune-FFO krever det.

4. Hovedansvarsområder for ledermøtet i fylker og kommuner

Ledermøtet kan behandle:

- a. Interessepolitiske saker av felles interesse
- b. Revidert budsjett
- c. Aktuelle strategier for å gjennomføre arbeidsprogrammet
- d. Andre aktuelle saker

§ 9 - FFOs Hovedstyre og styret i fylkes- og kommune-FFO

A) FFO nasjonalt

1. Myndighet

Hovedstyret er FFOs høyeste myndighet mellom møter i FFOs Representantskap. Hovedstyrets oppgave er å lede FFO. Styret beslutter i alle saker som ikke er tillagt FFOs høyere organ. Ved stemmelikhet i styret har styrets leder, eller fungerende leder, dobbeltstemme. Hovedstyrets medlemmer har møte-, tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett i FFOs Kongress og Representantskap.

Hovedstyret har et overordnet ansvar for all virksomhet i FFO. Hovedstyret har innsynsrett i virksomheten i formelle organisasjonsledd og annet samarbeid på ulike nivåer i FFO. Hovedstyrets leder og FFOs generalsekretær eller deres representanter har rett til å møte med tale- og forslagsrett i alle FFOs organisasjonsledd.

1.1 FFOs arbeidsutvalg

For FFO nasjonalt utgjør FFOs leder, 1. nestleder, 2. nestleder FFOs arbeidsutvalg. Arbeidsutvalget forbereder møter i FFOs Hovedstyret i samarbeid med generalsekretæren. Arbeidsutvalget fatter beslutninger i tråd med de fullmakter som hovedstyret gir.

2. Medlemmer og innkalling

Hovedstyret i FFO består av leder, 1. nestleder, 2. nestleder, 9 styremedlemmer og Unge Funksjonshemmedes leder eller nestleder. Hovedstyret innkalles av leder og ellers når minst 1/4 av hovedstyrets medlemmer krever det. Unge Funksjonshemmede møter med tale- og forslagsrett.

Tillitsvalgte i FFO som i løpet av valgperioden suspenderes eller ekskluderes eller melder seg ut av egen organisasjon, må fratre sitt tillitsverv i FFO.

3. Hovedstyrets ansvarsområder

- a) FFOs økonomi
- b) Innstilling i saker til FFOs Kongress og Representantskap
- c) Justering av FFOs budsjett
- d) Utvikling av FFOs politikk og organisasjon
- e) Representasjon fra FFO i styrer, råd og utvalg
- f) Forvaltning av FFOs signatur og fullmakter
- g) Ansettelse av FFOs generalsekretær og evt. assisterende generalsekretær
- h) Praktisk håndheving av FFOs vedtekter og retningslinjer

4. FFOs økonomi

FFO kan ikke gi økonomisk støtte til enkeltpersoner. FFO kan heller ikke gi støtte til foreninger eller innsamlingsaksjoner uten at saken har vært behandlet i FFOs Representantskap.

Styret kan fastsette retningslinjer for dekning av tapt arbeidsinntekt.

Når tillitsvalgte i en periode påtar seg lønnet oppdrag i FFO der FFO er arbeidsgiver, må vedkommende tre ut av den tillitsvalgte posisjonen i perioden.

B) FFO i fylker og kommuner

1. Myndighet

Styret i fylkes- og kommune-FFO er høyeste myndighet mellom årsmøtet i fylker og kommuner i alle saker der ledermøtet ikke fatter vedtak. Styrets oppgave er å lede FFO. Styret beslutter i alle saker i fylkes og kommune-FFO som ikke er tillagt et høyere organ. Ved stemmelikhet i styret har styrets leder, eller fungerende leder, dobbeltstemme. Styrets medlemmer har møte-, tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett i FFOs årsmøte og ledermøte.

Hovedstyret har et overordnet ansvar for all virksomhet i FFO. Hovedstyret har innsynsrett i virksomheten i formelle organisasjonsledd og annet samarbeid på ulike nivåer i FFO. Hovedstyrets leder og FFOs generalsekretær eller deres representanter har rett til å møte med tale- og forslagsrett i alle FFOs organisasjonsledd.

1.1 FFOs arbeidsutvalg

For FFO i fylker og kommuner kan det opprettes et arbeidsutvalg når det er hensiktsmessig. Arbeidsutvalget fatter beslutninger i tråd med de fullmakter som styret gir.

2. Medlemmer og innkalling

Styret i fylkes-FFO består av minst 5 medlemmer; leder, nestleder, sekretær, økonomiansvarlig og styremedlem/er. I fylkes-FFO som har eget sekretariat, består styret av leder, nestleder, økonomiansvarlig og styremedlemmer. Leder skal velges ved særskilt valg for 1 – ett - år om gangen. Nestleder, økonomiansvarlig og de andre styremedlemmene skal velges for 2- to - år om gangen slik at halvparten er på valg hvert år. Varamedlemmer velges for 1 – ett – år. Styret innkalles av leder og ellers når minst 1/4 av styrets medlemmer krever det.

Styret i kommune-FFO kan bestå av leder og 2 styremedlemmer.

Tillitsvalgte i FFO som i løpet av valgperioden suspenderes eller ekskluderes eller melder seg ut av egen organisasjon, må fratre sitt tillitsverv i FFO.

3. Styret i fylkes- og kommune-FFOs ansvarsområder

- a) FFOs økonomi
- b) Innstilling i saker til ledermøter og årsmøter
- c) Justering av fylkes-/kommune-FFOs budsjett
- d) Iverksetting av vedtatt arbeidsprogram
- e) Oppnevning av arbeidsgrupper og utvalg
- f) Kontakt med administrative og politiske myndigheter
- g) Representasjon fra FFO i styrer, råd og utvalg
- h) Forvaltning av fylkes-FFOs signatur og fullmakter
- i) Ansettelse av fylkessekretær og forvaltning av FFOs arbeidsgiveransvar
- j) Legge til rette for et samarbeid mellom fylkene om spesialisthelsetjenesten i de regionale helseforetakene (gjelder fylkes-FFO)
- k) Oppfølging av kommune-FFO og brukermedvirkningsarbeidet i kommunene (gjelder fylkes-FFO)

4. FFOs økonomi

FFO i fylker og kommuner er egne juridiske enheter og har ansvaret for egen økonomi.

FFO kan ikke gi økonomisk støtte til enkeltpersoner. FFO kan heller ikke gi støtte til foreninger eller innsamlingsaksjoner uten at saken har vært behandlet i FFOs årsmøte i fylker og kommuner.

Styret kan fastsette retningslinjer for dekning av tapt arbeidsinntekt.

Når tillitsvalgte i en periode påtar seg lønnet oppdrag i FFO der FFO er arbeidsgiver, må vedkommende tre ut av den tillitsvalgte posisjonen i perioden.

§ 10 - FFOs sekretariat

A) FFO nasjonalt

1. Sekretariatets oppgaver

FFOs sekretariat ledes av FFOs generalsekretær som har arbeidsgiveransvaret for ansatte i sekretariatet. Sekretariatets oppgave er å forberede sakene for og iverksette beslutningene vedtatt av FFOs organer.

2. FFOs generalsekretær

Hovedstyrets leder er generalsekretærens nærmeste overordnede.

Generalsekretæren møter i FFOs Hovedstyre med tale- og forslagsrett og innstiller til vedtak. Generalsekretæren møter med talerett i FFOs Kongress og Representantskap og kan møte med tale- og forslagsrett i alle FFOs arbeidsgrupper og utvalg. Det skal utarbeides egen arbeidsinstruks og arbeidsavtale.

B) FFO i fylker og kommuner

1. Sekretariatets oppgaver

I de fylker der det er etablert et sekretariat ledes dette av en fylkessekretær. Sekretariatets oppgave er å forberede sakene for og iverksette beslutningene vedtatt av fylkes-FFOs organer.

2. FFOs fylkessekretær

Der fylkes-FFO har eget sekretariat, har fylkessekretær ansvaret for forberedelsen av sakene til styremøter, ledermøter og årsmøter.

Styrets leder er fylkessekretærens nærmeste overordnede.

Fylkessekretær har møte-, tale- og forslagsrett på styremøter og i alle fylkes-FFOs arbeidsgrupper og utvalg. Fylkessekretær har møte- og talerett på ledermøtet og årsmøtet. Det skal utarbeides egen arbeidsinstruks og arbeidsavtale.

§ 11 – FFOs fylkesledd – Fylkes-FFO

FFO nasjonalt har ansvar for opprettelse og oppfølging av et samarbeidsorgan på fylkesnivå.

1. FFOs program

FFOs program som er vedtatt av FFOs Kongress er forpliktende på alle nivå. FFO i fylker fastsetter konkretisert program for egen virksomhet innenfor rammene av FFOs program.

Fylkes-FFOs hovedansvarsområder:

- Interessepolitisk arbeid
- Brukermedvirkning i fylkene og ansvar for oppfølging av kommune-FFO og brukermedvirkningsarbeidet i kommuner uten etablerte kommune-FFO
- Følge opp eksisterende kommune-FFO, og sørge for en gjensidig kommunikasjon mellom fylkes- og kommune-FFO
- Samarbeid mellom fylkene om spesialisthelsetjenesten i de regionale helseforetakene. Arbeidet reguleres av en veileder godkjent av FFOs Hovedstyre.

FFO nasjonalt skal legge til rette for en årlig samling for fylkesledere og ansatte fylkessekretærer.

2. Medlemskap

FFOs medlemsorganisasjoner er medlem av fylkes-FFO overalt der de har lokal og/eller fylkeslag. Medlemsorganisasjoner som ikke har egne lokalledd, kan oppnevne kontaktperson(er) som skal representere organisasjonen i fylkes-FFO. Representanten(e) må bo i fylket.

Landsdekkende organisasjoner som ikke er medlem av FFO nasjonalt, har ikke adgang til å være medlem i fylkes-FFO. Organisasjoner som ikke er landsdekkende, har adgang til å søke medlemskap i fylkes-FFO. Slike søknader skal godkjennes av FFOs Hovedstyre på grunnlag av innstilling fra styret i det fylkes-FFO søknaden gjelder.

3. Vedtekter for FFO

Fylkes-FFO er forpliktet til å følge vedtektene slik disse fastsettes av FFOs Kongress.

4. Årsberetning og regnskap

Innen utgangen av juni måned hvert år skal FFO nasjonalt ha mottatt årsberetning og årsregnskap med revisors beretning fra fylkes-FFO. Møteprotokoller samt ajourførte lister over medlemsorganisasjoner og styremedlemmer skal sendes til FFO nasjonalt fortløpende. Protokoller og annen informasjon skal også sendes kommune-FFOene i fylket. Fylkes-FFO skal ha mottatt årsberetning og regnskap fra kommune-FFO innen 15. juni.

§ 12 - FFOs lokale ledd – Kommune-FFO

Fylkes-FFO har ansvar for å følge opp eksisterende kommune-FFO, og det skal etableres gode rutiner for en gjensidig kommunikasjon mellom fylkes- og kommune-FFO.

Der det er hensiktsmessig kan organisasjonene lokalt velge å etablere interkommunalt FFO-samarbeid. Disse er underlagt de samme vedtektene som FFOs Kongress har vedtatt.

Bestemmelser om kommune-FFO i disse vedtektene gjelder også for bydels-FFO der slike er opprettet.

1. FFOs program

FFOs program som er vedtatt av FFOs nasjonale organer er forpliktende på alle nivå. FFO i kommuner fastsetter konkretisert program for egen virksomhet innenfor rammene av FFOs vedtatte program.

Kommune-FFOs hovedansvarsområder:

- Interessepolitisk arbeid
- Brukermedvirkning i kommunene

2. Medlemskap

FFOs medlemsorganisasjoner er medlem av kommune-FFO overalt der de har lokale organisasjonsledd. Medlemsorganisasjonene skal legge forholdene til rette for et lokalt samarbeid. Medlemsorganisasjoner som ikke har egne kommuneledd, kan oppnevne kontaktperson(er) som skal representere organisasjonen i kommune-FFO. Representanten(e) må bo i kommunen.

Landsdekkende organisasjoner som ikke medlem av FFO nasjonalt, har ikke adgang til å være medlem kommune-FFO. Organisasjoner som ikke er landsdekkende, har adgang til å søke medlemskap lokalt i kommune-FFO. Slike søknader skal godkjennes av FFOs Hovedstyre på grunnlag av innstilling fra styret i det kommune-FFO søknaden gjelder.

3. Vedtekter for FFO

Kommune-FFO er forpliktet til å følge vedtektene slik disse fastsettes av FFOs Kongress.

4. Årsberetning og regnskap

Innen 15. juni hvert år skal fylkes-FFO og FFO nasjonalt ha mottatt årsberetning og årsregnskap med revisors beretning fra kommune-FFO.

§ 13 - Unge Funksjonshemmede

Unge Funksjonshemmede er en sammenslutning av organisasjoner og grupperinger av ungdom med funksjonshemning og kronisk sykdom.

Unge Funksjonshemmede er en selvstendig sammenslutning med egne vedtekter, organer, handlingsplan, regnskap og budsjett.

Leder eller nestleder møter i FFOs Hovedstyre med tale og forslagsrett. Unge Funksjonshemmede har anledning til å møte med én observatør med talerett på møter i FFOs Kongress og Representantskap.

§ 14 - FFOs kontingent

A) FFO nasjonalt

FFOs økonomi bygger på medlemskontingent, offentlige tilskudd og direkte bidrag fra organisasjoner og andre. Medlemskontingenten fastsettes av FFOs Kongress og FFOs årsmøte i fylkene. Den enkelte medlemsorganisasjon hefter ikke for FFOs økonomi utover kontingenten. Kontingent kan innkreves nasjonalt og på fylkesplan. Fylkes og kommune-FFO har ansvar for egen økonomi.

Organisasjoner som har betalt medlemskontingent har stemmerett og er valgbare i FFO.

B) FFO i fylker og kommuner

FFOs økonomi bygger på medlemskontingent, offentlige tilskudd og direkte bidrag fra organisasjoner og andre. Medlemskontingenten for fylkes-FFO fastsettes av FFOs årsmøte i fylkene. Den enkelte medlemsorganisasjon hefter ikke for FFOs økonomi utover kontingenten.

Kommune-FFO har ikke anledning til å kreve egen kontingent. Kommune-FFO mottar et driftstilskudd fra FFO nasjonalt.

Organisasjoner som har betalt medlemskontingent har stemmerett og er valgbare i FFO.

§ 15 - Utmelding

1. Gyldighet

a) Landsdekkende organisasjoner:

Utmelding av FFO skal skje skriftlig til FFOs Hovedstyre. Utmeldingen skal sendes rekommandert. Utmeldingen regnes som mottatt den dato FFOs sekretariat mottar melding om den rekommanderte sending. FFOs Representantskap og FFO i fylker og kommuner orienteres om utmeldingen.

b) Organisasjoner som ikke er landsdekkende, men som er medlem av et fylkes-/og kommune-FFO:

Utmelding av et fylkes-/kommune-FFO skal skje skriftlig. Utmeldingen skal sendes styret i fylkes-/kommune-FFO rekommandert. Utmeldingen regnes som mottatt den dato fylkes-/kommune-FFO mottar melding om den rekommanderte sending. FFOs Hovedstyre skal underrettes om utmeldingen.

2. Frister

Utmeldingen skjer med minst 12 måneders varsel.

3. Økonomiske forpliktelser

Utmeldte medlemsorganisasjoner svarer for kontingent i henhold til ordinære vedtak i utmeldingstiden. Utmeldte organisasjoner som skylder kontingent, kan ikke opptas som medlemmer igjen før kontingentrestansen er betalt.

§ 16 - Suspensjon og opphevelse av medlemskap for FFOs medlemsorganisasjoner

1. Suspensjon

Medlemsorganisasjoner som overtrer FFOs vedtekter og/eller opptrer til skade for fellesorganisasjonen, kan suspenderes av hovedstyret dersom minst 8 - åtte - av hovedstyrets 12 medlemmer stemmer for dette. Suspensjonen kan oppheves av hovedstyret dersom grunnen til suspensjonen bortfaller. Suspensjonstid er begrenset til 1 - ett - år regnet fra hovedstyrets vedtak. Suspendert medlemsorganisasjon kan, med en frist på 4 - fire - uker, anke vedtaket om suspensjon til FFOs Representantskap som fatter endelig vedtak.

Suspendert medlemsorganisasjon fratras, så lenge suspensjonen varer, sine rettigheter som medlem. Dersom suspensjonsgrunnlaget fortsatt er til stede ved suspensjonstidens utløp, skal medlemskapet foreslås opphevet.

2. Opphevelse av medlemskap

Medlemsorganisasjoner som ikke følger FFOs vedtekter, eller som opptrer til skade for fellesorganisasjonen, kan etter forslag fra hovedstyret få sitt medlemskap opphevet av FFOs Representantskap. Medlemskapet opphører dersom 2/3 av det totale antall tilstedeværende stemmer støtter forslaget (jfr. § 4, punkt 4, bokstav c).

Før FFOs Representantskap treffer vedtak om opphevelse av medlemskap, skal medlemsorganisasjonen ha rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter og ha rett til å kunne uttale seg. Medlemsorganisasjonen kan, med en frist på 4 - fire - uker, anke vedtaket om oppheving av medlemskapet inn for FFOs Kongress, som fatter endelig vedtak. Vedtak om å opprettholde opphevingen krever at 2/3 av kongressens tilstedeværende stemmer støtter forslaget. I tiden frem til saken endelig avgjøres i FFOs Kongress, er angjeldende medlemsorganisasjon å regne som suspendert i henhold til pkt. 1 i denne paragraf.

3. Melding om vedtak

Medlemsorganisasjonen som er foreslått suspendert eller varslet om at medlemskapet vil bli opphevet, etter § 18, har etter anmodning krav på å få se sakspapirene så raskt som mulig. Melding om slikt vedtak skal sendes medlemsorganisasjonen som rekommandert post.

Ankefristen skal regnes fra den dato medlemsorganisasjonen fikk meldingen om den rekommanderte sendingen. Meldingen skal, foruten vedtaket, inneholde opplysninger om:

- Avstemningsresultatet i hovedstyret
- Medlemsorganisasjonens innsynsrett i saksdokumentene
- Ankefrister

4. Gjenopptak av medlemskap

FFOs Representantskap kan vedta å gjenoppta en medlemsorganisasjon dersom 2/3 av de tilstedeværende stemmene støtter forslaget.

§ 17 – Sanksjoner for FFO i fylker og kommuner

1. Beslutning om sanksjoner

Hovedstyret kan iverksette sanksjoner overfor fylkes-FFO og kommune-FFO etter vedtatte kriterier. Beslutninger om sanksjoner kan foretas dersom minst 8 – åtte – av hovedstyrets 12 medlemmer stemmer for dette. Beslutningen kan oppheves av FFOs Hovedstyre dersom grunner for sanksjoner faller bort. Hovedstyrets vedtak trår i kraft umiddelbart.

2. Sanksjonsformer

- a) FFOs Hovedstyre har fullmakt til å sette et styre i fylkes-FFO og kommune-FFO under administrasjon dersom særskilte forhold krever dette. Dette innebærer å overprøve vedtak i styret og /eller avsette et valgt styre og innkalle til et nytt årsmøte.
- b) FFOs Hovedstyre har fullmakt til å utelukke tillitsvalgte fra verv i FFO.

3. Kriterier for å utløse sanksjoner

FFOs Hovedstyre kan sette i verk ulike sanksjoner.

Kriterier i forhold til pkt 2a)

- Når styret i fylkes-FFO og kommune-FFO undergraver FFO som samarbeidsorgan, og dermed svekker FFOs interessepolitiske kraft eller på utilbørlig måte skader FFOs virksomhet
- Når det avdekkes økonomiske disposisjoner som er ulovlig i forhold til norsk lov og/eller ikke er forenlig med FFOs oppdrag
- Når styret i fylkes-FFO og kommune-FFO opptrer i strid med FFOs program og vedtekter

Kriterier i forhold til pkt 2b)

- Når tillitsvalgte i FFO undergraver FFO som samarbeidsorgan, og dermed svekker FFOs interessepolitiske kraft eller på utilbørlig måte skader FFOs virksomhet
- Når det avdekkes økonomiske disposisjoner som er ulovlig i forhold til norsk lov og/eller ikke er forenlig med FFOs oppdrag
- Når tillitsvalgte i fylkes-FFO og kommune-FFO opptrer i strid med FFOs program og vedtekter

4. Saksbehandling og vedtak

Før en sak om sanksjoner legges frem for behandling i FFOs Hovedstyre skal saken utredes grundig og aktuelle personer og organisasjoner skal være gitt anledning til å uttale seg.

Før utelukkelse fra tillitsverv i FFO fatter FFOs Hovedstyre eksplisitt vedtak om varighet. Melding om vedtak skal sendes rekommandert til den eller de det gjelder.

Vedtak om sanksjoner trår i kraft umiddelbart, men vedtak om utelukkelse fra tillitsverv i FFO kan ankes. Dersom FFOs Hovedstyre opprettholder sitt vedtak, kan saken gå videre til behandling i FFOs Representantskap.

§ 18 - Habilitetsregler

1. Habilitet

Tillitsvalgt i FFO er inhabil, og skal ikke delta i saksbehandling eller vedtak i styret i en sak når -

- vedkommende selv er part i saken
- vedkommende er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken
- vedkommende er eller har vært gift, samboende eller forlovet med en part
- andre særegne forhold foreligger, som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet

Med part menes her den eller de personer eller organer en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder. Vedkommende tillitsvalgt må selv melde fra om inhabilitet.

§ 19 - Oppløsning

A) FFO nasjonalt

FFOs Kongress (ordinær eller ekstraordinær) kan vedta å oppløse FFO. Forslag om oppløsning må fremgå av innkallingen til møtet. Vedtak om oppløsning av FFO er gyldig når $\frac{3}{4}$ av FFOs totale antall medlemsorganisasjoner har stemt for det.

Med innkallingen skal følge forslag om anvendelse av FFOs midler og eiendeler. Midlene kan foreslås benyttet til formål som kommer flest mulig grupper av mennesker med funksjonshemning og kronisk sykdom til gode. Vedtak om anvendelse av midler og eiendeler krever mer enn halvhalvparten av de tilstedeværende stemmene fra minst halvparten av de tilstedeværende medlemsorganisasjonene på FFOs Kongress for å være gyldig. Får intet forslag flertall, skal midlene overføres ansvarlig departement for anvendelse til beste for mennesker med funksjonshemning og kronisk sykdom.

Vedtak om oppløsning skal bekreftes av ekstraordinær Kongress. Bekreftelse krever tilslutning fra $\frac{3}{4}$ av de tilstedeværende medlemsorganisasjoner. Slik ekstraordinær Kongress skal ikke avholdes før etter minst 6 – seks – måneder.

B) FFO i fylker og kommuner

FFOs Hovedstyre kan oppløse fylkes-FFO dersom det ikke lenger er grunnlag for drift, jf krav i § 4, 1b. Ved oppløsning av et fylkes-FFO skal midlene overføres FFO nasjonalt som skal nytte dem til styrking av arbeid i fylkene.

Styret i fylkes-FFO kan oppløse kommune-FFO dersom det ikke lenger er grunnlag for drift, jf krav i § 4, 1b. Ved oppløsning av et kommune-FFO skal midlene overføres fylkes-FFO som skal nytte dem til styrking av arbeid i kommunene.

§ 20 - Uenighet/tvist om forståelsen av FFOs vedtekter

Behandling av tvister

Ved uenighet/tvist om forståelsen av FFOs vedtekter, skal uenigheten/tvisten avgjøres av FFOs Hovedstyre.

Partene kan anke hovedstyrets avgjørelse til FFOs Representantskap. Vedtaket iverksettes umiddelbart selv om det ankes. Anken må fremsettes innen 4 - fire - uker etter at meldingen om vedtak er mottatt av vedkommende part.

§ 21 - Ikrafttreden

Tidspunkt for ikrafttreden

FFOs vedtekter er gjeldende f.o.m. vedtak fattes, med mindre det i endringsvedtaket også foreligger forslag til tidspunkt for ikrafttreden av vedtektsendringen.

Vedlegg 1:

Forretningsorden for FFO

Forslag til forretningsorden foreslås av FFOs Hovedstyre til hver Kongress og hvert møte i FFOs Representantskap. FFOs vedtatte forretningsorden gjelder også for møter i fylker og kommuner.

A) FFO nasjonalt

Hver medlemsorganisasjon har rett til å møte med to representanter. Disse representerer organisasjonens stemmer. Medlemsorganisasjonens stemmer avgis enhetlig, dvs. stemmene kan ikke splittes.

1. FFOs Kongress/Representantskap velger møteleder og andre møtefunksjonærer etter innstilling fra FFOs Hovedstyre
2. FFOs leder åpner forhandlingene og leder møtet til møteleder er konstituert
3. Møteleder leder møtet med videre konstituering
4. Alle som ønsker ordet viser det med nummerskilt
5. Taletid begrenses i utgangspunktet ikke. Møteleder kan foreslå å begrense taletiden
6. Forslag skal leveres skriftlig til møteleder og undertegnes med navn og medlemsorganisasjonens navn
  - Forslag til vedtak som ikke er levert eller fremsatt før det er satt strek, behandles ikke
  - Når strek settes, skal de fremsatte forslag til vedtak og talerlisten refereres.
  - Forslag kan ikke trekkes etter at strek er satt.
7. Replik varsles med eget tegn. Til hvert innlegg er det anledning til replikk, hver på maksimum 1 - ett - minutt. I tillegg har taleren rett til eventuelt svar/replik. Det er ikke anledning til duplikk.
8. Alle som ber om ordet til forretningsorden, får dette straks.
9. Utsettelsesforslag tas umiddelbart etter votering

B) FFO i fylker og kommuner

Hver medlemsorganisasjon har rett til å møte med to representanter. Disse representerer organisasjonens stemmer. Medlemsorganisasjonens stemmer avgis enhetlig, dvs. stemmene kan ikke splittes.

1. FFOs årsmøte/ledermøte velger møteleder og andre møtefunksjonærer etter innstilling fra FFOs styre.
2. FFOs leder åpner forhandlingene og leder møtet til møteleder er konstituert.
3. Møteleder leder møtet med videre konstituering.
4. Alle som ønsker ordet, viser dette med nummerskilt.
5. Taletid begrenses i utgangspunktet ikke. Møteleder kan foreslå å begrense taletiden.
6. Forslag skal leveres skriftlig til møteleder og undertegnes med navn og medlemsorganisasjonens navn
  - Forslag til vedtak som ikke er levert eller fremsatt før det er satt strek, behandles ikke.
  - Når strek settes, skal de fremsatte forslag til vedtak og talerlisten refereres.
  - Forslag kan ikke trekkes etter at strek er satt.
7. Replikk varsles med eget tegn. Til hvert innlegg er det anledning til replikk, hver på maksimum 1 - ett - minutt. I tillegg har taleren rett til eventuelt svar/replikk. Det er ikke anledning til duplikk.
8. Alle som ber om ordet til forretningsorden, får dette straks
9. Utsettelsesforslag tas umiddelbart opp til votering.

Vedlegg 2:

Valgreglement for valg i FFO

A) FFO nasjonalt

1. Valgkomitéen legger frem forslag til kandidater, mens møteleder/dirigent leder valgene
2. Valgkomitéen avgir innstilling på kandidater til verv i FFO. Innstillingen skal sendes medlemsorganisasjonene minst tre - 3 - uker før valgene skal avholdes. Innstillingen skal være skriftlig og begrunnet.
3. Foreligger det ikke forslag om mer enn én kandidat til et verv, kan møtet enstemmig vedta valg ved akklamasjon. Krever én delegat skriftlig valg, skal dette gjennomføres.
4. Kandidater velges i rekkefølge etter oppnådd stemmetall.
5. Kandidater regnes som valgt dersom de har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmene.
6. Dersom ingen kandidater får mer enn halvparten av de avgitte stemmer, skal det avholdes nytt valg. Kandidaten med laveste stemmetall skal da strykes, og omvalg holdes blant de kandidater som gjenstår. Dette gjentas inntil alle verv er besatt. Om det ved omvalg blir likt stemmetall mellom to kandidater, skal det trekkes lodd mellom disse.
7. Leder velges ved særskilt valg.
8. 1. og 2. nestleder velges ved særskilt valg etter valg av leder.
9. Ved valg av medlemmer til FFOs Hovedstyret kan det oppføres inntil ni (9) navn på stemmeseddelen.
10. Leder av valgkomitéen velges ved særskilt valg.
11. Valg av medlemmer og 1- ett - varamedlem til valgkomiteen skjer i rekkefølge etter stemmetall.

12. Kumulering, dvs. oppføring av kandidaters navn flere ganger, godtas ikke og medfører forkastning av stemmen.
13. Oppføres andre navn enn de foreslåtte kandidaters, er stemmen ugyldig og skal forkastes.

Blanke stemmer regnes som avgitte stemmer.

B) FFO i fylker og kommuner

1. Valgkomitéen legger frem forslag til kandidater, mens møteleder/dirigent leder valgene.
2. Valgkomitéen avgir innstilling på kandidater til verv i FFO. Innstillingen skal sendes medlemsorganisasjonene minst - 2 – uker før årsmøtet i fylkes- og kommune-FFO. Innstillingen skal være skriftlig og begrunnet.
3. Foreligger det ikke forslag om mer enn én kandidat til et verv, kan møtet enstemmig vedta valg ved akklamasjon. Krever én delegat skriftlig valg, skal dette gjennomføres.
4. Kandidater velges i rekkefølge etter oppnådd stemmetall.
5. Kandidater regnes som valgt dersom de har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmene.
6. Dersom ingen kandidater får mer enn halvparten av de avgitte stemmer, skal det avholdes nytt valg. Kandidaten med laveste stemmetall skal da strykes, og omvalg holdes blant de kandidater som gjenstår. Dette gjentas inntil alle verv er besatt. Om det ved omvalg blir likt stemmetall mellom to kandidater, skal det trekkes lodd mellom disse.
7. Leder velges ved særskilt valg.
8. Nestleder velges ved særskilt valg etter valg av leder.
9. Ved valg av medlemmer til styret for fylkes- og kommune-FFO kan det oppføres på stemmeseddelen det antall styremedlemmer som i hvert tilfelle skal velges.
10. Leder av valgkomitéen velges ved særskilt valg.

11. Valg av medlem for 2 år foretas ved særskilt valg. Valg av medlem og 1- ett - varamedlem til valgkomiteen skjer i rekkefølge etter stemmetall.
12. Kumulering, dvs. oppføring av kandidaters navn flere ganger, godtas ikke og medfører forkastning av stemmen.
13. Oppføres andre navn enn de foreslåtte kandidaters, er stemmen ugyldig og skal forkastes.

Blanke stemmer regnes som avgitte stemmer.

Vedlegg 3:

Retningslinjer for behandling av medlemskap i FFO

Søknader om medlemskap i FFO skal vurderes på grunnlag av §§ 1 og 2 i FFOs vedtekter:

1. Interesseorganisasjon

I henhold til § 1 skal det vurderes om søkerorganisasjonen er en interesseorganisasjon av mennesker med funksjonshemning og kronisk sykdom eller pårørende som har vanskelig for å ivareta egne interesser. Med interesseorganisasjon forstår FFO en organisasjon som arbeider for å fremme medlemmenes interesser bl.a. gjennom tiltak.

2. Organisasjon av funksjonshemmede

I henhold til § 2 skal det vurderes om søkerorganisasjonen organiserer mennesker med funksjonshemning og kronisk sykdom. Men funksjonshemning forstår FFO en konflikt mellom individets forutsetninger og miljøets og samfunnets krav til funksjon på områder som er vesentlige for etablering og opprettholdelse av menneskers selvstendighet og sosiale tilværelse.

3. Innflytelsen i organisasjonen

I henhold til § 2 skal det vurderes om søkerorganisasjonen sikrer mennesker med funksjonshemning og kronisk sykdom og deres pårørende en avgjørende innflytelse i organisasjonen. Med avgjørende innflytelse forstår FFO at medlemskapskriteriene og de styrende organene er slik utformet, at organisasjonen alltid vil forbli under kontroll av funksjonshemmede og deres pårørende.

4. Landsdekkende organisasjon

I henhold til § 2 skal det vurderes om søkerorganisasjonen er landsdekkende. Med landsdekkende forstår FFO at organisasjonen er åpen for medlemmer fra hele landet.

5. Individuelt medlemskap

I henhold til § 2 skal det vurderes om søkerorganisasjonen bygger på individuelt medlemskap. Med individuelt medlemskap forstår FFO en ordning som bygger på "ett medlem – én stemme" og ikke på familiemedlemskap eller andre former for kollektivt medlemskap.

6. Demokratisk organisasjon

I henhold til § 2 skal det vurderes om søkerorganisasjon er en demokratisk organisasjon. Med demokratisk forstår FFO en organisasjon som bygger på individuell stemmerett, som har valgt ledelse, som respekterer flertallets beslutninger og som verner mindretallets ytringsfrihet.

7. Samfunnspolitisk arbeidende organisasjon

I henhold til § 2 skal det vurderes om søkerorganisasjon arbeider samfunnspolitisk. Med samfunnspolitisk arbeid forstår FFO at organisasjonen må ha egne initiativ for samfunnsordninger som bidrar til å oppfylle FFOs overordnede mål om samfunnsmessig likestilling og deltakelse for funksjonshemmede.

8. Aktiv organisasjon i FFO

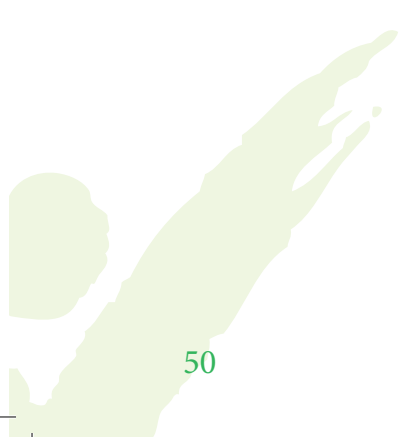
I henhold til § 2 skal det vurderes om søknadsorganisasjonen har vilje og evne til å bli en aktiv organisasjon i FFO. Med aktiv deltakelse forstår FFO at organisasjonens ledere forplikter seg til å delta i FFOs organer, at organisasjonen sprer informasjon om FFOs arbeid til egne medlemmer og til egne organisasjonsledd, at organisasjonen oppfordrer lokale tillitsvalgte til å delta i fylkes- og kommune-FFO, at organisasjonen regelmessig sender vedtekter, arbeidsprogram, årsmelding, årsregnskap, styresammensetning og medlemstall til FFO, og at medlemskontingenten til FFO betales.

9. Behandling av søknad

Ved søknad om medlemskap skal det vurderes om det allerede finnes et organisasjonstilbud i FFO for gruppen som søkerorganisasjonen representerer. Det skal føres forhandlinger mellom søkerorganisasjonen og aktuelle medlemsorganisasjoner i FFO.

FFO skal dermed søke å skape kontakt mellom søkerorganisasjonen og de medlemsorganisasjoner i FFO som mener at søkerorganisasjonen burde være tilknyttet deres organisasjon. Hensikten er å få organisasjonene sammen for å drøfte organisasjonstilbudet som finnes.

Dersom forhandlingene/drøftingene mellom søkerorganisasjonen og medlemsorganisasjonen(e) ikke fører frem, skal søknad legges frem for ny vurdering i FFOs organer.

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon

FFO er funksjonshemmedes organisasjoners samarbeidsorgan i Norge. FFOs 75 medlemsorganisasjoner har rundt 335 000 medlemmer.

FFOs overordnede mål er samfunnsmessig likestilling og deltakelse for funksjonshemmede. FFO er grunnfestet i troen på menneskeverdets ukrenkelighet og solidaritetssamfunnet, og motarbeider alle former for diskriminering av funksjonshemmede. FFO krever anerkjennelse av alle menneskers likeverd, lik rett og like muligheter.

Likestilling og deltakelse innebærer at funksjonshemmede gis rett til medvirkning og medbestemmelse. Likestilling og deltakelse innebærer at funksjonshemmedes organisasjoner anerkjennes som funksjonshemmedes representanter.

FFOs virksomhet og arbeidsform

FFO er et organ for å fremme felles politisk opp-treden blant funksjonshemmedes organisasjoner i samfunnet. FFO ønsker å styrke medlemsorganisasjonene slik at samarbeidet i FFO blir rotfestet i den enkelte organisasjons mål og aktivitet. FFOs opplysningsvirksomhet bygger på troen på solidaritet, menneskerettigheter og menneskets evne til livslang læring.

Funksjonshemning

FFO ser på funksjonshemning som en konflikt mellom individets forutsetninger og miljøets og samfunnets krav til funksjon på områder som er vesentlige for etablering og opprettholdelse av menneskers selvstendighet og sosiale tilværelse.

Samfunnets vilje til å kompensere og redusere følgende av funksjonshemning er avgjørende for individets livskvalitet. Overordnet er viljen til lovfesting av individets rettigheter, tilrettelegging av det sosiale og fysiske miljø samt rettferdig sosial og økonomisk fordeling i samfunnet.

Solidaritet

FFO-samarbeidet bygger på troen på et solidarisk samfunn. FFO ønsker en samfunnsutvikling som virkeliggjør alle menneskers likeverd, lik rett og like muligheter. Et samfunn der funksjonshemmede er likestilte er et samfunn tuftet på solidaritet og som praktiserer likeverdige levekår og rettferdig fordeling.

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Mariboegate 13, 0183 Oslo.
www.ffo.no E-post: info@ffo.no Telefon: 815 56 940